

„Tento príbeh naliehavo pripomína, že naša súčasná situácia nie je našou konečnou realitou a Boh je Pánom nad všetkým chaosom a utrpením!“

—CANDACE CAMERON BURE,

herečka a autorka najúspešnejších titulov podľa *New York Times*

V ČLNE UPROSTRED MORA

AKO DÓVEROVAŤ BOHU, KTORÝ NÁM IDE V ÚSTRETY,
KEĎ OKOLO NÁS ZŮR BURKA.

Patrick a Ruth Schwenkovci

V ČLNE UPROSTRED MORA

AKO DÔVEROVAŤ BOHU, KTORÝ NÁM IDE V ÚSTRETY,
KEĎ OKOLO NÁS ZÚRI BÚRKA.

Patrick a Ruth Schwenk

In a Boat in the Middle of a Lake

©2020 Patrick a Ruth Schwenk

Published by arrangement with Thomas Nelson, a division of HarperCollins Christian Publishing, Inc.

Vydané s povolením Thomasa Nelsona, divízie HarperCollins Christian Publishing, Inc.

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tohto diela nesmie byť nahrávaná na video, skenovaná, fotená a elektronicky prenášaná bez povolenia vydavateľa, okrem krátkych ukážok pre potreby článkov a recenzií.

V člne uprostred mora

Vydavateľ: Christian Project Support, s. r. o., ©2022

www.ver.sk, info@ver.sk

Obálka podľa anglického originálu.

Fotografie na prednej strane ©Annie Spratt

Návrh obálky – Faceout

Preklad: Daniela Tomašáková

Jazyková korektúra: Veronika Liptáková

Grafická úprava: www.christianstudio.sk

Použité citáty z Biblie: Slovenský ekumenický preklad, Banská Bystrica, 2017, in: www.biblia.sk.

Tlač: Alfa print, s. r. o.

ISBN papierovej knihy: 978-80-8231-063-7

ISBN pdf knihy: 978-80-8231-064-4

ISBN epub knihy: 978-80-8231-065-1

ISBN mobi knihy: 978-80-8231-066-8

*Venované Tylerovi, Belle, Noahovi a Sophii:
Nech vám Boh, váš dokonalý a večný Otec,
dá milosť pokorne kráčať s ním.
A nech ste svojimi rovesníkmi
považovaní za verných nasledovníkov Krista,
ktorí mu zostávajú oddaní,
nech už sa ocitnú v akejkoľvek búrke.*

*Naším spolucestujúcim v člne:
Kiež uprostred svojej búrky stretnete Ježiša
a stane sa pre vás verným,
dobrým a spoľahlivým spoločníkom.
A nech je vám radosťou, silou a nádejou,
až kým vás neprevedie na „druhý breh“.*

OBSAH

1. KAPITOLA	V ČLNE UPROSTRED MORA.....	7
2. KAPITOLA	JE V PORIADKU NEBYŤ V PORIADKU.....	20
3. KAPITOLA	TOTO JE BOŽÍ ZÁMER.....	34
4. KAPITOLA	VYSLOBOĎ MA ZO SEBASTREDNOSTI.....	52
5. KAPITOLA	SNAHA POCHOPÍŤ NAŠE UTRPENIE.....	68
6. KAPITOLA	POŽEHNANIE NEPOŽEHNANÉHO ŽIVOTA.....	82
7. KAPITOLA	NIE SME V TOM SAMI.....	100
8. KAPITOLA	ZISŤUJEME, ČOMU V SKUTOČNOSTI VERÍME.....	115
9. KAPITOLA	PRED ČÍM NÁS ZACHRAŇUJE UTRPENIE.....	129
10. KAPITOLA	NAVZÁJOM SA POTREBUJEME.....	143
11. KAPITOLA	MÁTE PRED SEBOU BUDÚCNOSŤ.....	157
	POĎAKOVANIE.....	175
	POZNÁMKY.....	179
	PÁR SLOV O AUTOROCH.....	183

1. KAPITOLA

V ČLNE UPROSTRED MORA

„**M**ôžete mi to, prosím, vyhláskovať?“ opýtal som sa (Patrick) sestričky cez telefón. Hlava sa mi točila, srdce divoko bilo. Na jediný zdrap papiera, ktorý som v aute našiel, som načarbal slovo, ktoré som doteraz ešte nikdy nepočul. Slovo, ktoré malo náš svet obrátiť hore nohami.

Už skoro štyri mesiace som vedel, že niečo nie je v poriadku. S manželkou Ruth máme po štyridsiatke, takže sme si už zvykli, že máme menej energie, ubolené telá a že nás „sekne“ v krku len preto, že sme spali v zlej polohe. Vždy som bol tak trochu hypochonder, ale tentoraz to bolo iné. S mojím telom sa niečo dialo. Bol som si tým istý.

Prvým znakom bola neurčitá chronická a otravná bolesť kostí, hlavne chrbtice a zápästí. Potom som sa nemohol dostať zo zápa-

lu ucha. V novembri toho istého roku som si poranil ľavé bedro. Po týždni som si ho zranil opäť. Bolest' sa tak vystupňovala, že som mal problém chodiť a nedokázal som bez pomoci ani zdvihnúť ľavú nohu. V priebehu decembra mi svalstvo čoraz viac slablo. A to až do takej miery, že väčšinu nedeľných rán som počas kázní sedel.

Môj lekár ma napokon objednal na röntgen, po ktorom sa zdalo, že je všetko v poriadku. Mal však podozrenie, že sa niečo predsa len deje a odporučil mi vyšetrenie u špecialistu, ortopéda. „Nemalo by vás to až tak veľmi bolieť,“ povedal. Musel som len súhlasíť. Objednal ma na ďalšie vyšetrenie, magnetickú rezonanciu.

Týždeň pred Vianocami mi doktor zavolať, aby sme sa porozprávali o výsledkoch vyšetrení. S Ruth sme dúfali, že to konečne nejako uzavrieme. Mysleli sme si, že pokoj v duši by bol pekný darček pod stromček. Namiesto odpovedí sa nám však dostalo ešte viac otázok.

„Našli sme léziu,“ povedal doktor. „Tumor. Nachádza sa hlboko vo vašej bedrovej jamke, v mieste, kde sa vaše bedro pripája na lonovú kosť.“

Vyrojilo sa ešte viac otázok.

Viac čakania.

Viac vyšetrení.

Keď mi v ten januárový deň sestrička zavolať, mali sme za sebou už týždeň čakania na výsledky mojich laboratórnych testov, na ktoré ma objednal onkológ z centra pre liečbu rakoviny Rogel Cancer Center of Michigan Medicine. Práve sme boli vyzdvihnúť nášho najstaršieho syna, Tylera, a jeho kamaráta zo školy. A vtedy mi zazvonil mobil.

Sestrička vyhláskovala to zvláštne slovo. Vycítila môj zmätok a v snahe prelomiť ticho napokon povedala: „Je to typ rakoviny krvi. Objednali sme vás k špecialistovi. Mrzí ma to.“

Slovo *rakovina* začalo šramotiť v mojom mozgu ako loptička v pinballovom automate, tam a späť, hore-dole, v snahe nájsť miesto, kam by zapadlo. Usadilo sa. A potom spadlo. Vnorilo sa mi hlboko do srdca a cestou zanechávalo len skazu.

Rozmýšľal som, ako to povedať Ruth. Potreboval som jej to povedať. A pritom som sa snažil, aby sa o tom nedozvedel náš syn. Pokúšal som sa dýchať. Spamätať sa z toho úderu pod pás. Bolest' sa však nestrácala.

Voda. Pripomínalo to valiacu sa vodu. Besniacu búrku. Vlny burácali okolo nás. Jedno slovo a boli sme hodení do hlbín. Obklopení temnotou. A breh nebol nikde na dosah. Ani na dohľad.

Chceli sme sa opäť ocitnúť na pevnine, na brehu. Ešte aj teraz, keď to píšeme, sa nám to zdá neskutočné, akoby sme rozprávali príbeh niekoho iného, nie môj, nie náš. Ale on *je* náš. Toto je náš život. Toto je naša búrka, náš čln.

Sme v člne uprostred mora.

Toto je náš príbeh a sme si istí, že vy máte zas svoj. V určitom bode sa všetci ocitneme v člne uprostred mora. Ocitneme sa vo vode uprostred búrky, ďaleko od brehu.

Pre niekoho je to strata blízkeho, zdravotné postihnutie, odhalenie partnerovej nevery, strata finančného blahobytu a istoty, strata nenarodeného dieťaťa... Zoznam by mohol pokračovať ďalej.

Keďže čítate túto knihu, pravdepodobne sa tiež nachádzate uprostred takej búrky. Alebo sa možno už-už načahujete k brehu. Možno by sme hneď na začiatku mali povedať, že nie sme odborníci na utrpenie. Niektorí z vás zažili väčšie utrpenie. Vaša bolesť je hlbšia, vaša strata väčšia. Nevlastníme patent na riešenie chaosu. Sme len spolubojovníci, ktorí sa namáhajú po vašom boku v snahe udržať sa nad hladinou

a nájsť cestu k brehu. Pričom sa učíme dovoliť Bohu, aby nás stretol a formoval.

O tomto je táto kniha. Je o vode a o spôsoboch, akými ju Boh používa a stretáva sa v nej s nami. Koniec koncov, všetky príbehy, ako váš aj môj, sú v skutočnosti jeho príbehom, jeho dielom.

Ak ste aspoň trochu ako my, predpokladáme, že by ste boli najradšej spať na brehu, kde máte pevnú a suchú pôdu pod nohami. A akokoľvek veľmi by sme chceli byť viac *pri* mori než *v* ňom, nemenili by sme túto búrku a Božie dielo za nič. Hovoríme to pokorne, chvejúci sa a vystrašení, ale naozaj to tak myslíme.

Videli sme a okúsili Božiu dobrotu. Cítíme sa tak trochu ako Jób, ktorý povedal: „Chýr o tebe sa mi dostal do ucha, ale teraz ťa na vlastné oči vidím“ (Jób 42, 5). Koniec koncov, náš Boh je Bohom, ktorý nás stretáva v búrke. A to, čo nám dáva v člne uprostred mora, by nám nikdy nemohol dať na súši.

17. január 2018 navždy zmenil naše životy. Bol to bod zlomu. Bránili sme sa spôsobu, akým Boh chcel, aby sme to prekonali. Ako mu uprostred toho máme oddane a pokorne dôverovať? Čo nás chce naučiť? Ako si nás k sebe priťahuje a prehľbuje našu vieru? A so štyrmi deťmi, ktoré v tom čase mali pätnásť, trinásť, jedenásť a deväť rokov, sme sa prirodzene pýtali: Ako byť vzorom pravej viery, ktorá sa vyznačuje dôverou, nádejou a poslušnosťou? Akým spôsobom nás Boh chce v mori stretnúť a formovať nás?

NOVÉ MIESTO, NOVÁ LEKCIA

S Ruth sme mali vždy komplikovaný vzťah k vode. Možno to vyznieva čudne vzhľadom na to, že žijeme v Michigane – štáte, ktorý je obkolesený piatimi Veľkými jazerami. Podľa toho, ako sa na

to pozeráte, v Michigane narátate viac ako jedenásť jazier. A to je obrovské množstvo vody.

Povedzme, že sa na vodu radšej pozeráme, akoby sme ju okúsili. Podľa nás je krásna na pohľad, no chladná na dotyk. Preto keď sa vyberieme na kajaky, čo je jedna z našich najobľúbenejších rodinných aktivít, musíme manévrovať ako ozajstní nindžovia, aby sme prešli z doku do kajaku a ocitli sa vo vode bez jediného dotyku s ňou!

A akoby to nestačilo, máme štyri deti, ktoré zbožňujú vodu. Jazerá, kúpaliská, oceány... Akúkoľvek vodu. Radi sa na ňu pozerajú, člapkajú sa v nej a vôbec, najradšej by boli celý čas vo vode. My nie. Ruth si do bazéna oblieka legíny. Ja džínsy. Ak sa cítíme extra odvážne, vyhrnieme si nohavice do polky lýtok a ponoríme si prsty na nohách do vody, hlavne pomaličky.

Nemá to nič spoločné s opatrnosťou, práve naopak, je to o pohodlnosti. Ako som už povedal, radšej sa na vodu dívame, akoby sme sa v nej máčali.

Jedna z mojich najstrašidelnejších spomienok z detstva sa viaže na cirkevný tábor. Ako už tušíte, má to čo dočinenia s vodou. Ak si dobre spomínam, mohol som mať tak desať, jedenásť rokov.

Každý rok sa cirkevný tábor priblížil ako prehliadka u zubára. Vedel som, že je to pre mňa prospešné, ale vždy som mal obavy. Čože, to naozaj sa chlapčisko zo základky neteší na víkend preč z domu, uprostred hôr? Zdalo sa, že všetci ostatní si to užívajú, akoby to bol vrchol ich roka. Ja som však až tak neoplýval nadšením, a ten daný rok bol pre mňa zvlášť bolestný.

V jedno popoludnie dal vedúci tábora nastúpiť všetkých chlapcov do radu pri brehu. Na pláži. Vedľa vody. *Nič sa nedeje*, hovorím si.

Potom však prišlo prekvapenie.

Vedúci nám oznámil, že nás naučí ako prevrátiť kanoe a potom sa doň naspäť dostať. Toto som nečakal, ale ešte stále to bolo v pohode a bezpečné, pokiaľ inštruktáž bude prebiehať na pláži.

Tridsať minút sme pozorne počúvali. Pozorovali sme, ako predstiera, že je uprostred jazera. S rozšírenými očami sme sledovali jeho kanoe. A potom sme si to vyskúšali sami na sebe. Vo dvojiciach sme predstierali, že sme vo vode uprostred jazera. Prevrátili sme kanoe, predstavovali si, aké by to bolo, ak by sa kanoe začalo rýchlo naplňať vodou. A potom sme, bezpečne a ľahko, prevrátili naše kanoe opäť nahor.

Tu prichádza na scénu strach. Ak by v tomto bode prednáška skončila, bol by som sa na cirkevný tábor vrátil aj nasledujúci rok. Náš vedúci mal pre nás však ešte jedno prekvapenie. Ako posol, ktorý nesie dobré správy, vyhlásil, že sa v prednáške presunieme z brehu doprostred jazera. Nestačilo, aby sme vedeli kanoe prevrátiť späť *pri* jazere, potrebovali sme vedieť, ako to urobiť *v* jazere.

Tu začínajú byť moje spomienky hmlisté. Stále žijem, takže viem, že som v ten deň lekcii vo vode prežil. Tento zážitok je však jedným z dôvodov môjho komplikovaného vzťahu s vodou. Niektoré príbehy v Biblii týkajúce sa vody sú dobré, niektoré sú zlé. Podstatné však je, že Ježiš používal vodu ako základný prvok a prostredie pre svoje učenie.

Jeden z tých príbehov o vode, ku ktorému sa budeme opakovanne vracieť, nachádzame v Evanjeliu podľa Marka v 4. kapitole. Marek v úvode hovorí, že Ježiš kázal „pri mori“. Ďalej píše: „Opäť začal učiť pri mori. Zhromaždil sa k nemu taký veľký zástup, že nastúpil do člna na mori a posadil sa tam, zatiaľ čo celý zástup zostal na brehu mora“ (Mk 4, 1).

Okolo Ježiša, rovnako ako okolo môjho vedúceho v tábore, sa pri brehu zhromaždil dychtivý dav. Pravdepodobne tiež pozorne počúvali s rozšírenými očami. Oni však boli v bezpečí. A v suchu.

Je zaujímavé, že začal podobenstvom o roľníkovi a zrne, príbehom o zemi a špine, nie o vode (tá ešte len príde na rad). Roľník symbolizoval Ježiša, ktorý prišiel rozsievať zrná (Božie slovo). Niektoré zrná padli „na kraj cesty“ (v. 4). Zem bola príliš tvrdá. Zrná ňou nemohli preniknúť a uhynuli. Takéto srdce má človek, ktorý počuje o Božej pravde, láske a milosti, ale nepriateľovi sa rýchlo podarí vykoreniť z neho Božie slovo.

Iné padlo na skalnatú pôdu (v. 5). Prejavilo trochu životnej sily, aspoň na chvíľu. Pôda však bola plytká a zrno nezapustilo korene. A kde nie sú korene, nie je ani plod. Keď príde problém, takýto človek sa rýchlo odvráti od Boha.

„Ďalšie padlo medzi trnie“ (v. 7). Trápenia, starosti života a klam bohatstva ho zahubili. Toto srdce je presýtené. Nie je tak celkom srdcom konzumenta, ako skôr srdcom, ktoré je zahltené všetkým okrem Boha. Pre Ježiša v tomto srdci nezostáva miesto.

„A iné padlo do dobrej pôdy, vzišlo, vyrástlo a prinieslo úrodu: niektoré tridsaťnásobnú, iné šesťdesiatnásobnú a ďalšie stonásobnú“ (v. 8). Takéto srdce prijíma Božiu pravdu a lásku. Uktovuje sa v osobe Boha a jeho vôle. Výsledkom je úroda.

Takéto srdce hľadá Ježiš. Takéto srdce pre nás chce. Dobré srdce je ako dobrá pôda, ktorá prijíma zrná Božieho slova aj Boha samotného. Človek, ktorý kráča s Bohom, pozná ho, teší sa v ňom, zostáva oddaný, vytrváva, slúži a poslúcha Ježiša z hĺbky srdca.

Zrno však nevzide samo od seba. Nový a bohatý život treba pestovať.

Jednou z našich obľúbených činností je záhradkárčenie. Možno ja (Ruth) by som mala povedať, že jednou z mojich obľúbených činností je kupovanie rastlín a plánovanie, kde by sme ich na pozemku mali zasadiť. Patrick až tak neoplýva nadšením, keď príde na samotné kopanie, sadenie a údržbu toho všetkého. Na jednej veci sa však obaja zhodneme – sadenie semien alebo novej vegetácie je zbytočné, ak jej neposkytneme vlahu.

Voda je jedným z kľúčových prvkov, aby semeno vzkĺčilo a rástlo. Podobne aj naša viera potrebuje vlahu, aby rástla. Samozrejme, naša viera potrebuje aj súš a čas na brehu. Ak má viera prejsť skúškou a dokázať svoju pravosť, bude nakoniec potrebovať vodu.

Po tomto úvodnom podobenstve Ježiš povedal ešte niekoľko ďalších príbehov o Božom kráľovstve. Napokon kázal aj vo vode. Učeníci však ešte nevedeli, čo ich čaká. Keď stáli v ten deň na brehu, nečakali, že ich učiteľ zmení lokalitu. Tu spravil Ježiš niečo prekvapivé, podobne ako môj vedúci tábora. Neuspokojil sa s kázaním pri jazere. Potreboval, aby sa učeníci namočili. Už im ponúkol dosť zrn. Nastal čas obrábať pôdu v ich srdciach, kde sa zrnú – jeho slovu – mohlo dostať vlhky, rásť, priniesť bohatú úrodu a tak ich premeniť.

Ježiš potreboval, aby sa učeníci presunuli zo súše. Predpokladám, že na brehu boli spokojní a bolo im dobre. No nech sa pohodlie môže akokoľvek zdať naším priateľom, môže sa z neho stať aj nepriateľ. Už ste sa niekedy cítili dostatočne dobre tam, kde ste práve boli? Vaše zdravie bolo pevné. Mali ste dostatok peňazí v banke, istú prácu. Všetky vaše deti sa tešili dobrému zdraviu. Život dával zmysel. Boh sa správal podľa očakávania alebo, prinajmenšom, podľa vášho očakávania. A potom Ježiš povie: „Nasleduj ma. Už si sa naučil dosť *pri* jazere. Poďme *do* jazera.“

Presne o tomto napísal Marek, toto Ježiš urobil so svojimi prvými učeníkmi. Ježiš zmenil smer aj svoj štýl kázania.

„V ten deň, keď sa zvečeri, im povedal: ‚Prejdime na druhý breh.‘ Nato opustili zástup a jeho vzali so sebou, tak ako bol, v člne. Sprevádzali ho aj iné člny. Tu sa strhla mohutná búrka s víchricou a vlny sa valili na čln, takže čln sa už naplňal. Ježiš však spal na vankúši v zadnej časti člna. Zobudili ho a povedali mu: ‚Učiteľ, nedbáš, že hynieme?‘“ (Mk 4, 35 – 38)

A presne takto sa učenici odrazu ocitli nielen v blízkosti vody, ale priamo v nej. Stmievalo sa. Blížila sa noc. A kde je voda, vždy sú aj vlny. Zakrátko už vlny začali ohrozovať samotné životy týchto mladých učeníkov Ježiša.

Ak by však neprišla búrka, nikdy by neobjavili dobrotu, moc a oddanosť Boha, ktorý tam s nimi bol. Bez strachu by nikdy nespoznali vieru. Bez bolesti by nikdy neobjavili nádej.

Je dôležité poznamenať, že v Biblii sa často objavuje voda ako obraz alebo symbol chaosu, neporiadku alebo zla. Zamyslite sa na chvíľu nad úvodnými kapitolami. Autor Knihy Genezis nám hovorí: „Na počiatku stvoril Boh nebo a zem. Zem bola pustá a prázdna, tma bola nad prahlbinou a Boží duch sa vznášal nad vodami“ (Gn 1, 1 – 2).

Bola tam voda a tma nad prahlbinou, ale Boh tam bol tiež. Z toho chaosu a tmy temných vôd prehovoril Boh. Usporiadal chaos. Ukázal mu svoju nadvládu. Podriadil si ho, keď k nemu a nad ním prehovoril.

Niektoré lekcie sa nemôžeme naučiť v školskej lavici, ale priamo uprostred zmätku.

Neprekvapuje nás, čo Marek napísal. Jedine Ježiša búrka nerozrušila. Zmätok, ktorý predstavovali voda a búrka, pre Ježiša nebol hrozbu. Bol v zadnej časti člna a spal na vankúši. Odpočíval. Nasledujúca lekcia nebola pripravená pre Ježiša, ale pre učeníkov a rovnako aj pre nás.

Pre rast potrebujeme vodu. A niektoré lekcie sa nemôžeme naučiť v školskej lavici, ale priamo uprostred zmätku. A nech už tam dôjdeme akokoľvek, môžeme dôverovať Bohu, že nás v našej búrke bude čakať.

ĎALŠÍ OBRAZ VODY

V tejto chvíli by sme vás radi povzbudili. Voda neznamená len zlo.

Na jednej strane, ako sme už videli, voda môže byť v Biblii symbolom chaosu. No nie je to jediný obraz, ktorý Biblia ponúka.

V evanjeliách sa dočítame, ako sa Ježiš stretne s Petrom pri vode po dlhej noci lovenia rýb. Peter prichádza s prázdnyimi rukami, nenesie žiadny úlovok ako dôkaz svojej tvrdej práce, keď sa namáhal a nahadzoval siete. Ježiš mu povedal, aby to skúsil znova. „Zatiahni na hĺbinu a spustite siete na lov“ (Lk 5, 4).

Určite to bolo trochu frustrujúce. Napokon, Peter bol rybár. Iste si pomyslel, že Ježiš sa zbláznil, keď od neho žiadal, aby znovu spustili siete. Hlavne keď siete spúšťal celú noc. Čo len Ježiš mohol vedieť o chytení rýb?

Šimon mu odpovedal: „Učiteľ, celú noc sme sa namáhali a nič sme nechytli, ale na tvoje slovo spustím siete“ (v. 5). Možno trochu zdráhavo, no Peter zobral Ježiša za slovo. A ako to dopadlo? Mali taký veľký úlovok, že sa im skoro potrhali siete. Zaiste v tom

vidíme aj predobraz budúcnosti učeníkov ako rybárov ľudí.

Nachádzame tu však ešte jedno poučenie. Všimli ste si, ako Biblia rôznorodo narába s vodou? Voda nepredstavuje len chaos a zlo. Nie je len priepaťou. Keď Peter do člna vytiahol plné siete rýb, zistil, že voda je aj zdrojom veľkého bohatstva.

Ježiš, ako Boh medzi nami, je Pánom vody. Pozná hĺbinu, pozná vodu. Pozná našu vodu. Nespôsobil však našu búrku. Používa vodu. Vedie nás do nej, aj cez ňu. A je tam s nami, uprostred akéhokoľvek mora sa ocitneme.

Uvedomte si, voda so svojimi vlnami môže pre nás predstavovať zdroj našich najväčších úzkostí, ale môže byť aj zdrojom nášho najväčšieho bohatstva, vďaka ktorému Boh v nás začína niečo nové, iné a hlbšie.

Ježiš sa neobáva vody, ktorá sa na nás práve valí. On je Pánom nad chaosom a vládcom aj nad tým, čo zahŕňa. V tom člne uprostred mora nie sme sami. A ak aj Ježiš nezastaví chaos okolo nás, môže utíšiť chaos v nás.

Ak aj Ježiš
nezastaví chaos
okolo nás, môže
utíšiť chaos
v nás.

Ježiš je s vami. Vlny ním nepohli, vy však áno. Jeho srdce je vám nablízku.

A práve preto voda a búrky, v ktorých sa ocitáme, sa môžu stať takými plnými miestami. I keď žijeme v kultúre, ktorá si cení hodnoty ako sila, moc a pohodlie, Boh uskutočňuje svoje najväčšie dielo v nás prostredníctvom bolesti. Premieňa nás skúškami. Práve vo chvíľach, keď sa cítime porazení a zahltení, nás Boh má tam, kde nás chce mať.

Búrky sú skutočné. Nebezpečenstvo sa často nachádza všade vokol nás. Voda je však jedným z miest, ktoré si Boh vyberá,

aby v nás zasadil zrná svojej pravdy, lásky a prísľubov. Ony už sú zasadené v našich hlavách, ale musia sa zakoreniť v našich srdciach. Voda, valiac sa na nás počas búrok, ktorým čelíme, často predstavuje dokonalú, hoci bolestnú prísadu, ktorú Boh používa pre náš rast.

Nachádzate sa práve v člne uprostred mora? Vlny môžu pôsobiť zmätočne. Búrky sa môžu zdať zničujúce. Niekedy aj naozaj sú ničivé. Búrka však nikdy nie je miestom, kde by nás Boh opustil. Môžeme sa nachádzať na mieste veľkej úzkosti, ale nachádzame sa aj na mieste veľkej hojnosti.

A presne o tom je zvyšok tejto knihy. Takto sa poďme ponoriť do vĺn, vstúpiť do kurzu chaosu. A spolu sa poďme nielen stretnúť s Bohom, ale nechať sa ním aj premeniť.

OTÁZKY NA ZAMYSLENIE A DISKUSIU

1. Popíšte situáciu, keď ste sa vy sami ocitli „v člne uprostred mora“.
2. Ako ste v prvom momente reagovali na svoju búrku a prečo?
3. Akým spôsobom sa naše vlastné pohodlie môže stať „nepriateľom“ v našej premene Bohom?
4. Prečo je častokrát chaos lepším učiteľom než škola?
5. Akým spôsobom bolo pre vás vaše miesto úzkosti aj miestom plnosti?

2. KAPITOLA

JE V PORIADKU NEBYŤ V PORIADKU

Poznáme mnoho spôsobov, ako popísať bolesť a stratu. Často akoby sme boli hodení do jamy. Do hlbkej, tmavej priepasti, ktorá nás pohltí na mieste najväčšej bolesti, keď trpíme, a vtiahne nás do seba. Stiahne nás ku dnu. Je to jama, z ktorej môže byť ťažké dostať sa.

Žalmista správne a úprimne podotkol: „Vrhol si ma do najhlbšej jamy, do najtemnejších hlbín“ (Ž 88, 7). Bolesť môžeme pociťovať ako priepasť, do ktorej nás naša strata vrhne. A možno ju pociťujeme aj ako jamu, do ktorej nás hodil Boh.

Práve dnes, keď sme písali túto kapitolu, sme sa dozvedeli zdrvivúcu správu, ktorá sa týka našich známych, manželského

páru. Počas tragickej nehody prišli o najmladšie zo svojich troch detí. Nedokážeme si ani len predstaviť, čo asi cítia alebo čomu musia čeliť. Jama, v ktorej sa teraz nachádzajú, je hlboká a temná. Bolesť musí byť zdrvujúca.

Naša bolesť udrela a vrhla nás do priepasti počas toho, ako nám asistentka lekára vysvetľovala typ rakoviny, ktorou Patrick trpel. Pred ôsmimi dňami sme si už cez telefón vypočuli slovo *rakovina*. Teraz nastal čas, aby sme ho pochopili, porozprávali sa o možnostiach liečby, očakávanej dĺžke života a možných následkoch. Nastal čas čeliť realite, našej novej realite.

Neboli sme celkom pripravení prijať to všetko.

A vtedy sme sa zrútili. Držali sme to v sebe príliš dlho. Asistentka sa dotkla Patrickovej ruky a nechala ho vyplakať sa. Ja (Patrick) som vyrastal s dvoma staršími sestrami, takže plač pre mňa nebol problém, ale toto bol nový druh smútku, temnejší – väčšia priepasť, hlbšie zranenie.

Jednoducho povedané, bolesť je strata. A strata bolí. Ja som práve stratil zdravie. A bolo to, akoby som strácal oveľa viac. Istotu, životnú silu, časti svojej identity. Možno dokonca aj svoju budúcnosť, našu rodinu. Akoby rakovina ohrozovala všetko. Strata a možná strata boleli. Takú bolesť sme dovtedy nepoznali.

Bolo nám jedno, že asistentka pred nami je v podstate cudzí človek. Zadúšali sme sa od plaču. Bolesť sužovala aj naše srdcia. Cnelo sa nám. Naše srdcia oplakávali, čo už nemohli dostať späť. Môže to byť skľučujúci pocit.

Tie prvé dni a týždne po stanovení diagnózy boli škaredé a chaotické. Tvárili sme sa v pohode, keď sme museli, a niektoré pocity sme pred deťmi skrývali, aby sme ich neobrali o pocit istoty. Svet sa kvôli nám nezastavil. Naši priatelia, ktorí nás ľúbia a podporovali nás, mali vlastné životy, ktoré išli ďalej. A tie naše

tiež museli pokračovať, do istej miery. Nebolo to však príjemné. Často sme plakali, skoro všade a stačilo málo.

Plakali sme po ceste do obchodu.

V obchode.

Rozcítili sme sa počas bohoslužby.

Plakal som takmer pri každej kázni, ktorú som prednášal.

V kaviarni.

Na basketbalovom zápase nášho syna.

Osamote v kúpeľni.

Žiadne miesto nezostalo chránené pred našou bolesťou. Bolo nemožné jej ujsť, všade nás prenasledovala. Nebolo úniku.

Keď už sme toho boli schopní, stretli sme sa alebo sme si zavolali s priateľmi, rodinou a pastormi. Cez slzy sme im oznámili tú správu. Spolu sme si kládli otázky. Niekedy nás ovládol aj hnev. Spolu sme plakali, ale spolu sme aj hľadali Boha. Modlili sa a klaňali sa mu. Všetko to bolo chaotické. A tak to bolo v poriadku. *Je to v poriadku.* Cesta k uzdraveniu nie je nikdy priamočiara. Cesta člnom z jednej strany mora na druhú býva drsná, rozhojdaná a nikdy nie je dokonalá.

Ak sa však máme pohnúť vpred k uzdraveniu, musíme mať na zreteli, že Bohu nevaďí naše zranenie. Naopak, víta ho. Ako sa ukazuje, Biblia má veľa čo povedať o učení sa žialiť.

ZÁRMUTOK NÁS PRIVÁDZA K BOHU

Biblia obsahuje množstvo úprimne vyjadrených pocitov a otázok uprostred búrok. Nazývame ich náreky. Predpokladáme, že toto slovo vám nebude až také známe. Koniec koncov, mnoho z piesní, ktoré spievame na bohoslužbách alebo počúvame v rá-